

Erdélyi Híradó

Kedden, October 26-dikán $\left(\frac{10}{26}\right)$ 1830

Nagybritannia—Frantziaország—Belgaország—Svéd-Norvég—Burkusország—Austria
Lombard-Velentzeország—Hirdetések

NAGYBRITANNIA

London, sept. 30.—Az érzemények felháborodása a dolgok fordulásán Belgiumban, oly' fogra hágott, a' melyet lehetetlen lefesteni; mindennel-köz álméltodás uralkodik a' nem-várt történeten Belgiumban, és azon erőhatalmon, mellyel a' belga nép, és kivált' Brüssel városa, a' maga' képzelt jussát védelmezte. Minthogy az egész belgaország felkelésben van, és elszanta magát, hogy többé a' hollandus-uralkodást nem szenvedje; a' valóban derék Király' Wilhelm dolgai veszedelmes labon állanak. A' királyi katonaság' megverettetése Brüsselben, és annak kiűzetése sok belga városokból, voltaképpen a' mi', azaz, britannus megverettetésünk. Belgaország' egybe-kapsoltatása a' párisi békesség után, főképpen Nagybritannia-tól került, mint neki előkelőleg, de azomban egész Európának is fontos politikai teremtménye: még is alig merhetjük mi, minekutánna azon béke' fundament- és bezáró-köve—a' Bourbon-dynastia' helyre-állítása Frantziaországban — ismét fére mozdítottatott, magunkat Belgaország' ügyebajába avatni, bár mi-sok millió anglus pénzt fordítottak legyen is egy új vár-línea' felállítására és megújítására Frantziaország- felől. Anglia, tsak békés-közbenjárói karakterrel ha elege-

dik a' Belgák' dolgába. Senki-sem hiszi itt, hogy a' Belgák megengesztelődnének a' Királlyal, minekutánna polgárvér foljt, 'sa' népesség a' maga' egészében állott-fel.—A' brüsseli polgárok között sok frantzia vezérek voltak. Brüsselben: de a' frantzia országlószék ebbe, még-tsak távolról-sem avatkozott, sem munkás segedelemlere-, sem biztatásra-nézve. De azomban, mint konstitutzios országlószék, éppen úgy nem ülhatta meg frantzia-magánosoknak és szolgálaton kívül álló katonáknak a' Belgiumba-útazást; valamint a' mi' országlószékünk valaha anglus Tiszteket megakadályozhatna, a' Délámériki vagy a' görög népség mellett hadakozni. Belgium' függetlensége, azaz, az azt nemérdeklés, a' frantzia országlószékre-nézve oly' fontos, hogy egy- valamelyik feszes-földi Hatalomnak abba avatkozása, könnyen jelül szolgálhatna egy mindennel-köz háborúra Európában; melynek következései, felszámálhatatlanok vólnának.

A' Globe and Traveller, így beszéll: "A' kotzka meg van vetve. Ha Belgaország Hollandal egybe-ragasztva marad, ennek, olyan feltételek alatt kell megessni, melyhez a' belga nép, mely már most mint független fél, dolgozik, helybehagyását adja: külömben hihető, hogy a' viaskodásban külömb Printzekaek és Ge-

neraloknak kell részt venni, mint Fridrik Printz és Cort-Heiligers, egyszóval: Belgiumot egynehány európai nagy Hatalmaknak, feljúl-forduló erővel kell meghódoltatniok. Ez a' tárgy a' legnagyobb fontosságú reánk-nézve. A' Belgák, ha idegen Hatalmak nem avatkoznak a' dolgba, rendbe fogják szedni a' magok' ügye-baját, a' mint ők azt a' magok' szükségével és kívánságával legeggyezőbbnek látják. De ha némely európai Hatalmak, hogy a' bétsi congress' rendeléseit megsérthetetlenül fenn-tartsák, a' belga népet el akarják nyomni, — ki az, a' ki ennek a' végét elláthatná? Már is támadtak hírek, hogy Belgaország' országglószerke Nagybritanniát segedelemre hitta volna. Ez ugyan, igen korai hír; de talán nem lenne igen korai az, hogy Európa' státusait a' belga ügybajba-avatkozás' következéseire figyelmetessé tegyük. Örülünk mi, hogy semmi leköteleztetések nincsenek, mellyek minket leköténének hogy a' belga és a' hollandus nemzetek között közbenjárjunk: de a' dolgok mostanifekvése mellett, alkalmasint bolondtság is volna az mindegyik Hatalomtól, ha azt tselekedné. Az egy Frantziaországtól való félelem volna még az a' színelés, mely a' belé-avatkozást palástolhatná: úgyde, a' legújabb történetek, napfényre hozták a' következtést azon várakra-nézve, ha talán a' Belgák' nyakába valami népszere-tellen (impopularis) országglás-formát nyomnának. Ha a' Belgákat meg nem nyugtatják, 'sat.

FRANTZIAORSZÁG

Páris, sept. 30. — A' Népkövetek' Kamarájának tegnapi ülése nagy változást okozott, 's a' Kormányozás jó-forma erőt nyert. A' Mauguin Úr' javallattja — inkább mondhatni, rostálása — igazi vete-kedést húzott maga után, 's nagyobb mozgásba indította a' Ministeriumot. Ámbar

a' javallat nem talált kedvességet; mindazáltal erős és meghatározott igazodásba indította az, a' Ministeriumot, ódaldaslag. Minden Minister érzette, hogy a' követelt nyomozódás' elkerülésére, jó lesz kinekinek magát a' szemrehányás ellen bátorságba tenni, 's a' haza' ügyétbaját jó kikötőbe vezetni. Mindenik szakaszban megkeltőztetett a' buzgóság; a' hadi, például, 60 ezer emberrel terjeszkedik kijebb; a' nemzeti gárdát illető törvényt rövid időn értekezés alá terjesztik; végre, minden kórmányozási és katonai tekintetben rendbe akarják szedni Frantziaországot. Az ország, tsendes; a' híres-haragos és nevettséges klubbok, felhagytak az üléssel; a' nemzeti gárda minden köszönetet érdemel, oly' buzgó a' szolgálatban, hogy azt, rendes katonaságtól is alig várhatni. Soha-se tett nemzet a' köz-rendtartásnak nagyobb áldozatot: de a' bizodom, nints még egészen helyén, mutatja a' státus hitel-papirosok' betstelenülése. Talleyrand Hgget, ki már most a' maga' újj hivatalában áll, szörnyű nehezen estek azon vérengező szemre-hányások, mellyeket mostanában, a' Journaloktól szenvedett. Elutazása előtt, így szóltott ő barátjaihoz: "Vissza akarom én szerezni híremet a' Patriotáknál, minden erőmet ára fordítom, hogy Londonban, Wellington Hggel. egy whigministeriumot organizáljunk: össze barátkoztatom a' Hget. Holland és Goderich Lordokkal, hogy az angl. Ministerium' systemája és azon principiumok között, mellyek júl. 30-dikán Frantziaországban diadalmoskodtak, a' legszívesebb eggyesülést előre elkészíttem. — Illyen képzeteket, ezeket lehet faragni, a' nélkül hogy azokról Talleyraud Úr még csak álmodozna is. — Hogy ötöt Londonban szívesen fogadták; ebben semmi kétségünk sints: de valjon megbírja-é az ő igen messze kapaszkodott életideje azt

nagy munkásságot, melyet egy afféle lépzelt óriási plánum megkíván? Két nyelvrűnek tartják ezt a' derek embert, s emékeztetnek az ő' szava-járására: il faut toujours avoir une poire pour la soif. Ha bár kétértelműjártzonak tartják is őtet; de azt, senki-se tagadhatja, hogy ő' a' mellett igen ügyes játékos, és jól tudja minő végzetlenülül rosszabbak a' Lulworth-i kártyák a' Palais-Royalbelieknél.

A' Moniteurben, oct. 5-dikén, az itt következő ordonnance van: "Lajos-Filép 'sat. A' Mi' hadi Státustitoknok-Ministerünk' tudósítására; — a' jan. 9-dikei törvény 2-dik Tzikkejének értelme szerént, 1824; a' sept. 18-dikai ordonnance-unk' értelménél-fogva, 1830, mely 40,000 elrendelhető újj katonát az 1829-diki klassisból, szolgálatba szállított; — az oct. 26-dikai királyi ordonnance' erejénél-fogva, 1825, mely 32,000 elrendelhető újj katonát az 1824-diki klassisból szolgálatba hívott; — rendeltük és rendeljük a' mi itt következik: 1. Tzikk. Az a' 20 ezer újj katona, mely az 1829-diki klassisból rendelkezésre fenn-maradt, szolgálatra szólíttatik. Útnak-indulások dec. 25-dikén esik, ebben az esztendőben. 2. Tz. Az elrendelhető 60,000 újj katona, az 1828-dik esztendőről, szolgálatba hívatatik. Indulások' ideje dec. 25-dike e' foljő esztendőben. 3. Tz. A' 28,000 újj katona, mely az 1284-dik esztendőről elrendelésre fenn-maradt, szolgálatba szólíttatik. Indulások' napja dec. 25-dike, 1830. 4. Tz. Ezek az újj katonák felosztatnak a' Mi' földi és tengeri seregeink között. 5. Tz. A' fent-ementett hadi Státustitoknok - Ministerünkre van bízva e' jelen-ordonnance' végre-hajtása. — Páris, sept. 25. 1830. Lajos-Filép. — A' Király' parantsolatjára: a' hadi Státustitoknok-Minister: Gerard Gróf Marsal.

A' Journal des Debats jelenti: "A' bur-

kus királyi-rendkívülvaló és meghatalmasított Követ Párisban, Werther Ur, megkapta tegnap' (oct. 5) a' maga' hitelező-jét, mely őtet J. Lajos-Filép Király Öfgénél, meghitelezi. — Humbold Sándor Ur, az a' híres Utazó elérkezett tegnap' Párisba.

A' Népkövetek' Kamarájban, oct. 4-dikén, egy kérésírás minden Jesuita-intézet' eltöröltetését és minden Jesuiták' végképpen-kikergettetését Frantziaország' minden részéből kívánta. A' tudósító kibotsátkozott ezen társaság' veszedelmes voltán; de a' Jesuiták kikergetését, mint magános (individuum) emberekét, a' köz-türedelem' gyökérértelme' megsértésének tartja, mely principiumot minden nemzet követel. Azt javallotta tehát, hogy a' Kérésírásnak tsak az első tzikkejét küldjék a' köz-tanítás' Ministeréhez: a' másik tzikkejre-nézve pedig menjenek által a' napi-rendre. (A' frantzia Parle-mentben, az a' szobák, az a' Ministerumba igazított Kérésírás hajtasson végre; ha pedig a' Kamara helybe-hagyni nem akarván, a' napi rendre lép rólla által, ez jele annak, hogy vissza-vette-tik. Valamint Angliában, ha a' javallat' második olvasását 6 hónapra halasztják, azt teszi, hogy az vissza-van vetve.

A' Moniteur szerént, a' burkus királyi Követ, Werther Báró, a' bajor királyi Követ Pfeffel Báró, és a' Sachsen-weimari ott-lakó Minister, von Treillinger, által adták oct. 4-dikén a' Királynak magános audientziákban, ki ki saját Fejedelmétől érkezett bitelezőjüket, mely által ők a' frantzia Udvarnál meghitetődnek.

* Minekutánna a' fenyítő Politzia az Ami du peuple' Elölülőjére és Titoknok-jára (Hubert és Thierry) a' véghatározást kimondotta, Hubert szöszert fog még egyszer, s azt modja: "Uraim! Tsudalatos komédia; két hónappal a' júl. 29-dikei

revolutio után, olyan embereket látni ebben a' törvénysekben, kik a' mi' nagy napunk' győzödelmében, nem voltak idegenek. Hadd lakoljanak azért, azok, kik ezen indulatos anomaliától (intézetrontástól) el nem ijédnek! — A' mi engem illet, én azt a' megböszöcskölés gyáva-
ságot nem veszem magamra, hogy titeket mint Bírakat, elfogadjalak, s magamat előttem mentsem. Mint barátja a' revolutio által felállított rendnek, nem tartozom olyan embereknek adni számot, a' kiket mi' meggyőztünk. Elég hosszasan sétáltattatok csak-nem minden héten egy-vagy más barátját a' szabadságnak tömlöttbe. Megváltoztak az idők. X-dik Károly' Bírái, lépéstartak-le! Letzibálta rólattok a' nép a' togát, midőn a' ti' sententziátok' áldozatjainak szabadságot ajánlózkodott; és, timagatok hagyaték helybe a' nép' ítélet-tételét, midőn ti' ellantottatok, az alatt míg az viaskodott. — Látjátok ezt a' három-színű pátlikát, mely minket ékesít; két hónappal ezelőt, tűzzel béjjegeztétek volna ti' meg azokat, mint zenebona' jelét! Hogy meritek ti azokat megbírálni, a' kik azt, a' ti' ellenetekre viselték? — Ha igazság-érzemény hijjával lévén, a' szégyen-érzése nem indít meg benneteket, hogy ne ítéljétek; úgy, kárhoztassatok engem, de meg, — engem, ne ítéljétek: mert én nem esmérlek-még titeket törvényes ítélőszéknek. Küldhetek engem tömlöttbe; de én, — nem fogom magamat annyira megalázni, hogy magamat előttem mentsem, mely mentseget ti, a' mint már most vagytok, teljességgel meg-sem is értenétek.

A' Revolution (Journal) oct. 5-dikén jelenti, hogy az Ami du peuple Társaság azt végezte, hogy önkéntesekből egy sereget állíttson-fel, mely oct. 9-dikén Párisból el fogna indulni, hogy a' belga Pátriótáknak segítségkekre menjen. A' kik-

nek tehát kedvek van ezt a' vándor-társaságot szaporítani; megszóllittatnak ezáltal, Frelat Úrnál, Rue de l' Echiquier Nro: 38 magokát beírtni.

* A' marseillei Kereskedő-kamara' hivatali tudósítása szerént a' külső Minis-terhez, egészen bizonyos az, hogy a' tri-
poli Basa és a' tunisi Bei, mindenik fegy-
ver' ereje nélkül adta-meg magát Fran-
tziországnak, kívánatos feltételek alatt,
mellyeknél kedvezőbbeket, se Frantzia-
országra-, se a' kereszténységre, se min-
den európai nemzet' kereskedésére-nézve,
nem kívánhatni.

A' Globe azt erőssítette völt, hogy a'
spanyol király a' frantziaországi újj Kö-
vetet csak immel-ámmal fogadta volna
el. Ennek a' Debats ellene mondott; de
a' Globe, újjra neki áll, és 4 rövid kér-
dással úgy bebizonyítja a' spanyol Ud-
var' gorombaságát a' frantzia Követ Mon-
tebello Ur eránt, hogy az ellen senki-se
szólhat.

A' Temps, tudósít arról, hogy Cadet-
de Vaux Úrat algieri Bírónak (Maire)
tették. Négy Barbarus, 4 'Sidó, 2 Tö-
rök és 2 európai Mestitz teszi az algieri
Municipalitást. Az esküt, az Evangyéli-
omra, a' Talmudra és a' Koránra tették-le.

BELGAORSZÁG

A' Potter Úr lakonikus jelentése, mi-
nekutánna az ideigvaló országglószék' tag-
jai közé iktattatott, e' völt: Kedves Pol-
gártársaim! köztetek vagyok. Nagyon meg-
ihletődtem a' Ti' hozzá-m-hajlandóságto-
kon; nem fogom elfelejteni. Mindent el-
követek, hogy magamat hozzátok és a' ha-
zához méltóvá tegyem. Derék Belgák, di-
tsóul győzödelmeskedtetek. Tudjátok hasz-
nát-venni győzödelmeteknek! Megszep-
pentek ellenségeitek. Ne veszessünk-el egy
pillantatot is. Gyűljenek össze a' nép-kör-
mányszék' köribe, mely a' ti' munkátok,
minden polgárok. Hihető, a' gyújtogatók

készülnek új ortzátlanságokra az ő ré-
tekről, kiket ti oly' gyalázatosan kerget-
tek ki városokból. Semmi habozás, sem-
mi kiméllés többé: verjük-el örökre tűz-
elleyeinkről a' gyilkosokat, kik tüzet-va-
at, erőszakot és vérontást hoztak közink-
re. Szabadon kell élnünk; vagy valamen-
nyin vagyunk hamudombok alá temettes-
ünk. Legyünk eggyességben, kedves Pol-
gártársaim; meggyőzhetetlenek leszünk
így. Tartsunk rendet közöttünk; elmúl-
tatlanul szükséges ez függetlenségünk-
öz. Letapostátok a' despotismust; védel-
nezní fogjátok magatokat a' sokfejűség
ellen is. Nép, a' mi vagyunk, általad va-
gyunk, a' mit teszünk érted tesszük.

* Az új Gouvernement, Brüsselben,
minden Tisztviselőt felszabadít a' királyi
országloszék eránt tett elébbi esküje alól, 's
szabaddá teszi őket, az új országloszék mel-
lett újjra megeskünni vagy nem-esküdni.

* A' Journal de Gant (ministeri) azt
mondja, sok ostromló ágyút küldenek Brüs-
sel' vidékére, nem sokára körül fogják ven-
ni a' várost rendszeren és a' legszorosabb
módon támodják-meg. Egy másik okosabb
Journal d' Anvers, azt feleli, hogy az erő-
szak, tsak a' méreg-eredítöket nevelné;
jobb megért ésszel alkudozáshoz fogni.

A' hír azt mondja, hogy Antwerpen-
ben is lázadás volna; sőt a' Journal de
la Belgique, azt akarja hinni, hogy Hol-
lándban is mozgások volnának itt-ott, hogy
a' régi Stadhouder-séget felállítsák: mely
1795-ben hajókázott által Angliába egy
halász Pink-en.

* A' Journal de la Belgique így írja-
le a' Mons-i történetet: "Két Hét-olta Ho-
wen Gen., Hollandus, vezérel ebben a'
városban. Sept. 29-dikén reggel, minden
kapuba ágyút állítottak, az országútnak
megezve. Egy tsapat elfoglalta a' Tanáts-
házat 2 ágyúval. A' várvéd 3500 ember-
ből állott és egy tsapat pattantyúsból. E-

zen katonaság' egy része fegyverben ál-
lott reggeli 6 órakor, midön egyszer egy
katona azt kiáltja: Eljen a' szabadság!
Eljenek a' Belgák! 's akkor, azt mondja
a' Tisztjének: — "én, haza megyek." A'
Tiszt, vissza akarja azt a' sorba nyomni;
de a' katona megkapja a' Tisztet, 's ki-
tzepli a' piatz' közepére. Ezen pillantat-
ban minden sor felkiált — éljen a' szabad-
tság, 's a' katonák fegyverestől, zajdástól,
gunyástól, széjjel oszlottak. Nem telt-belé
egy óra, a' város várvéd nélkül volt, 's
a' mons-i pölgárok urai lettek egy első
rangú várnak, szörnyű sok hadi eszközök-
kel együtt (500 ágyú, fegyver és hadi szük-
ségesek, felesleg); 300 Hollandust tettek
fogjokká, Tisztjeikkel együtt (kik között
Duvivier és Howen Generálok).

Ugyanaz írja Gentből, sept. 29-diké-
ről, este 7 órakor: "Vér foljt; tsendes
pölgárok a' Rue des Champs-on gyilkol-
tattak-meg. Minden Tisztséget letettek. A'
Gouverneur és a' politzia-Director, el-
szöktek. Holnapra várják a' felkelést, 's
akkor teszik-fel a' brabanti zászlót. — Os-
tende' megvétele, bizonyos: 400 önkén-
tes Leuwen' segítségére megyen, ágyúk-
kal. Tegnap verték-meg a' Hollandusokat
Tirlemontban.

News from Home (nevü ang. Journ.)
Brüsselben, megírja, a' többek közt azt,
hogy Blantyre Lordot az ablakán kinéz-
vén, lötték agyon. — Ostendeben lefegy-
verkeztette a' nép a' katonaságot, a' Tisz-
tek hajóra ültek, hogy a' halált elkerül-
hessék. — Brügge-ből azt írják, hogy a'
nép elfoglalta a' várat.

A' Gen. Státusok rendkívülvaló Ülését
oct. 2-dikán rekesztette-be a' belső Mi-
nister, a' Király' rendeléséből.

Doorpickban néptsödülés támodott sept.
26-dikán. Az egész sereg a' kaszárnjának
esett. Eleinte, védelmezte magát a' kato-
naság 's tüzeltek a' pölgárookra, úgy hogy

A közzültk elesett és 20-egynehány megsebesedett. A várvédből tsak egy esett sebbe. De minthogy a sors úgy akarta, hogy a nép közül egyet saját veje lött agyon; ez, olyan behatást tett a katonaságon, hogy a tüzelés nyomon végbe-szakadt, 's ére apránként oda-hagyta 600 katona a zászlót. Még nagyobb elpártolástól is tartottak. — Az ostende-i példát, a hol a várvéd minden szolgálattól elvonta magát, nyomon követte Nieupoort; itt is oda-hagyta a 6-dik gyalog-reg. népe, 's a várban tartózkodó egynehány pattantyús, sept 20-dikán, a maga állását.

* A Byenkorf (Bienenkorb = Méhkorsár) szerint, 300 Utrechti és Leyden-i Deák megérkezett Haagban, és beállottak az ottani Vadász-tsapatba. Saját költséggeken készítették őket fel magokat.

Az ideigvaló Gouvernement és a Fővezér Van Halen (Batavo-Hispanus) hirdetményt botsátottak ki sept. 29, 30-dikán, hogy a hadi-akadékokat (barricade) újra erőssítették meg, és állandó (permanens) védelmezésben legyenek. Oct. 1-én 90 Belga érkezett meg Párisból egy ifjú Belga vezérlése alatt, ki a görögországi utolsó háborúban katonáskodott. Ez, tsak az elő-tsapatja azon önkénteseknek, kik Párisból fognak jönni. A süvegeken e van: "Párisi Belga Legio." Utban van már 2000 belöllök.

A Courrier des Pays-Bas jelenti oct. 2-dikán: "Námaernak tegnap volt a viaskodó napja és akadékgát-készítése. Reggeli 9 órákor, nyomúl egy sereglakos a nagy piatzra 's fegyvert kér. A katonaság tüzet ad rájuk, le-lő 3 embert, egy pertz alatt mozgásban van a nép, verik fére a harangokat, 's fél óra-múlva már elvettek a polgárok két állást, 's elfoglalták az ott lerakott puskákat. Az úttzak béllését felszedték, 's a házakat megrakták kövel; sokfelé puskáztak, és a pol-

gárok minden szegletet elfoglaltak, 's erőssen lövöldöztek. A katonaság visszavonult a bástyára és kártussal lövöldöztek ellenkezőikre. Már most minden állást egyszerre támogták meg a polgárok, 's nagy vérontás után, mind elfoglalták azokat. A viaskodás esteli 7 óráig szünetlenül tartott, és minden állást rohanással vettek el a polgárok, kiknek reggel tsak 40 puskájok volt, este pedig már 8 ágyújok, és számtalan puskájok. Mihelyt a kapuk megszabadultak, omlottak a falusiak a városba, fegyverrel. Hét órákor, mindent által adott Van Geen Gen., 's vissza-húzza magát a Kastéjba, azon feltétel alatt, hogy megengedjék a katonának minden saját vagyonyjokat elvinni; mindent, a mi az országlozské ott-hagyván. Megengedődött, és a polgárok elfoglalták az egész várost.

Tirlemontot újra megtámogta Cort-Heiligers Gen. alatt, 6000 Hollandus 16 ágyúval, ki a várost felkérte. Mindjárt a bástyan voltak a mi önkénteseink. Hat egész óráig verték fére a harangokat. Mindenfelől jött a falusi nép segítségünkre. Akkor kiütöttünk a mezőn felállított katonaságra, Hosszú és véres lett az ütközet, 5 óráig lövöldöztünk egymásra. A mindenfelől körül-vett ellenség megiramodott, a mezőn hagyott 48 halottat, elvitt egy sereg sebeset; estig kergettük azt, és elfogtunk még 40 embert.

A Journal de la Belgique szerint, az Yperni lakosok felkérték a várvédet, hogy állanának a polgárokhoz, mely azonnal megesett, 's felütötték a brabanti zászlót. — Philippeville-ben, a Commandans parantsolattjára, nem tüzeltek a katonák a polgárokra, a polgárokhoz állottak, feltették a brabanti zászlót, 's ezzel tsendesség lévén, újra állásokra állottak, mint-ha semmi mozdulás nem volt volna.

A köz-Híradóban elő-forduló jegyzé-

k szerint, a' belga felkelők' Fővezére van Halen, egy maestrichti Hollandus' fija, a' ki Spanyolországban érdemveréért hágott linia-hajó-kapitányságra. Ez a' fija Spanyolországban született, spanyol anyától, Spanyol ő, neveltetésére, yelvére- és szolgálatjára - nézve. 1808-ban lépett az ő apja a' Buonaparte József szolgálatjába; 's a' fija fogságba esvén Cönnában, követte az ő példáját. Híven szolgált ő József Királyt, míg ez Spanyolországból el nem futott. Utóljára, rosszul bántván vele József; Van Halen ismét just akart magának szerezni spanyol szolgálatjában; a' Suchet Marsal titkos betűre szert tudott ő magának tenni, 's megzerzette azzal, a' Spanyoloknak a' Mequienza', Lerida', és Monzon' erős várait. Utóbbi sorsait megírta a' Memoirjában, 1820-ig; midőn ő a' muszka szolgálatból smét Spanyolországba ment. 1823-ban kivándorlott Van Halen Mina-val együtt Cataloniából, és mint sok más Spanyol, vendégi barátsággal fogadták őket Belgaországban.

A' Courrier des Pays-Bas ad elő 13 rövid tzikkeiben valami systema-forma képzetet, mellyet az, az új országlás fundamentomának tart, és fő-feltételének teszi a' legelső tzikkeiben ezt: "A' belga nép elválik Hollandtól, hogy egy szabad szövetséges - státust formáljon. Úgy láttik hogy, mint tsont kép, jól ki volna dolgozva, tsak tetemes akadályokra ne találkozná. — Nebecque Helység az ideigvaló országlóséknak 700 'sák búzáat (120 fontosokat), 5 hordó puskaport, és temédek töltést (patront) ajándékozott, 1000 frank kész-pénzel együtt. Más városok és Helységek is küldenek, marhát, pénzt, puskaport, gojóbist és gabonát.

SVÉD-NORVÉG

A' stockholmi Journal jelenti sept. 25-dikán, hogy ŐFge. a' Király, a' Frantziák'

Királyának saját kezével írt levelére levelet küldött, és Löwenhjelm Grófnak méltóztatott megküldeni a' hitelező irást, mely ötet a' Frantziák' újj Fejedelménél ugyanazon tulajdonságában, a' melyben X-dik Károly alatt állott, megerősíti.

BURKUSORSZÁG

Az oct. 9-dikei Staats-Zeitungban, a' többek közt, ez a' nevezetes szomorú tudósítás van slesiából, hogy Wartenburgi híres York Gróf Hadmarsal, a' Frantziákra-nézve igen bóldog-émlékezetű, megholt oct. 4-dikén. — A' legfelsőbb parantsolatra, ezen megkülömböztetett Hadvezér' tisztesség-tételére, ki a' maga' nevét a' burkus História' legszebb részébe bonyolította északi Burkusországban, mint kiki jól tudja, harmad-napi gyászt visel a' burkus egész hadsereg. Hihető hogy éről a' frantzia Journalok is fognak emlékezni.

AUSTRIA

Béts, oct. 12.— Azt a' hírt terjesztették-el, mely a' publicum tapasztalatlanabb részét elcsabíthatná, hogy valami külföldi háború, nem tsak elkerülhetetlen, hanem még igen közel is volna. Ezek a' hírek, a' mit az ottani német Híradó tsalhatatlanul tud, egyedül valami magános otsman szemlélődésből származtak; és, ennél-fogva rája van bízva, hogy meghatározva nyilatkoztassa-ki, hogy azok mind együgyűgig hazug hírek; melyeknek semmiségét a' mi' országlóséknak menetele és rendszabásai is megzafolják.

LOMBARD - VELENTZEORSZÁG

A' Gazette di Milano, oct. 8-dikán, ezzel a' tzikkejjel áll-elő: "A' frantzia és más Journalok, nem hagynak-fel saját systemájokkal, lázzadást, és rendtelenséget, olyan helyeken költeni, a' hol tökéletes tsendesség van. Nem fáradoznánk mi az afféle hazugságok' érintésében, ha azt, nem azért tennők, hogy idegen nemzeteket, kik oly' könnyen-hívók lehetné-

nek, az ilyen hazugságokat fenekig téjfelnek tartanak, jó utba igazítanak. Egy azon Journalok közzül, azt beszéli mostanában egy (talán képzelt) ánglus utazó levelének hitelére az ő' genfi barátjához, "Hogy a' posta' elindulásakor Milanóból, ez a' város harmad-nap-olta, tökéletes pészésben volna! hogy Paduában lázadás ütött volna ki! 's több efféle." A' mi Olvasóink, ezen tudósításokról következőket húzhatnak azoknak hitelére, a' miket azon Journalokban sok más elterjesztett feladások érdemelnek.

HIRDETÉS 2-szor

A' foljó 1850-dik esztendőben, november' 15-dik napján reggeli 9 órakor Szász Régenben a' Varos' Házánál, Kótyavetye' úttyan, a' többet ígérőnek illő ár-ron Arendába fogja adattatni egymásután következő 50 esztendőkre Gróf Teleki Ádáma' maga' Nemes Thorda-Vármegyében lévő Mező-Pagotsai Józszágát, olyan előre-fizetés mellett, hogy a' többet ígérő Arendátor a' maga' által megígért 50 esztendei egész Arenda-Summat, ha nem is mindjárt egészen, legalább felét, vagy harmadát letegye az arendás Contractus' subscribálásakor, a' többet pedig egy esztendőnek lefoljása alatt tartozzék lefizetni, 's addig illő Securitást prestálni (bizonyos részig adószágot is vehetvén magára).

A' Józszág az 1815-beli Conscriptio bizonyítása szerint, áll ezekből: — 1-mo Búza-föld vagyon a' két fordulón (azon a' 260 véka vetésre valón kívül, a' mely most Fő-Bíró Tekintetes Alsó Sigmund Urnál használtatik) 2000 véka vetésre való. — 2-do. Minden esztendőben használandó Törökbúza-föld (törökbúza-vetéssel értve 50 véka vetésre való. — 3-tio. Kaszálló—280 Szekérre való a' Sarjún kívül. — 4-to. Szolgáló ember Nro. 20. — 5-to. Egy Curia, mellyen jó lakható Szobák, Boronafa-Ga-

bonás, Kő Fundamentomon, Tsürös-Kert, Tsür, Törökbúza-Kasok, 's Ló és Szarvasmarha Istállók találtatnak. — 6-to. Egy veteményes, és gyümölcsös Kert. — 7-mo. Két Fogadó, — és — 8-vo. 25292. □ öl szálas Erdő = 14.1/2 höld pr. 1600 □^o + 192 □^o.

Az Arendás Contractus a' mely mellett ez a' Józszág a' többet ígérőnek arendába adatik, a' Kótyavetye' kezdetével fel fog olvastatni, 's az említett Conscriptio is elé fog adattatni. — A' kinek tehát ezen Kótyavetyéhez hozzá szólnani, vagy a' Józszágot éppen ki is venni kedve van, az irt napra, és órára Szász Régenbe a' Város Házánál megjelenni méltóztassék — neterheltelessék. Gróf Teleki Ádáma.

Másodsor

Felsőbb kegyelmes Rendelések' következőkéül, köz hírré tétetik, hogy e' foljó esztendő november' 22-dik napján a' K. Thesaurarius által a' M. Ujvári Só-Tiztség' számára, szokott Licitatio útján, a' legillendőbb és oltsóbb árán —

9000 Veka Kenyérnek való Búza } Vekáját 16 k-
5000 Veka Törökbúza } pájával véve.
1200 kubik öl Tüzi fa, fognak megvásároltatni.

A' kik tehát ezen Tárgynak administraiójára és M. Ujvárig léendő elszállítására-nézve alkalomba akarnának ereszkedni, azok a' fenn-nevezett napon M. Ujvárt a' K. Só-Tiztségnél a' hol az e' végre kirendelt Comissariusoktól a' Contractus' tizkkejeiről bővebb tudósítást vehetnek, magokat jelentsék.

—O—

A' Körösbányai kir. Bányász (montium Praefectusi) Hivatal ürességbe jött.

—O—

A' Csértési K. Cameralis Chyrurgus Statioja ürességbe jött.